

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 44 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ทำบัญชี

ต้องเป็น **สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี (สวช. 1) หรือ จันทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี (สวช. 2)**

เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ดังนี้

(1) ในกรณีที่ท่านมีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชี

- ปริญญาตรี หรือ ได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาสาขาอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางด้านการบัญชี

ให้เลือกสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี โดยใช้แบบ สวช. 1 เนื่องจากท่านจะได้รับสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 (เป็นผู้ทำบัญชีได้เช่นเดียวกับการยื่นแบบ สวช. 2)

(2) ในกรณีที่ท่านไม่มีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชี แต่ผ่านการอบรมและได้รับใบอนุญาตจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ให้เป็นผู้ทำบัญชี

ได้ ให้เลือกยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี สวช. 2 ทั้งนี้ ท่านจะไม่ได้รับสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16

(หมายเหตุ : ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าไม่มีการอบรมและออกใบอนุญาตเป็นผู้ทำบัญชีให้กับผู้ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชีแล้ว))

ผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 และ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

	พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (หน่วยงาน : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (หน่วยงาน : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์)
ผู้ทำบัญชีคือใคร ?	“ผู้ทำบัญชี” คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตามได้แก่บุคคลต่อไปนี้ (1) กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ - ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว (2) กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี คือ - หัวหน้าสำนักงาน กรณีสำนักงานมิได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล - ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชีกรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปคณะบุคคล - กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปนิติบุคคล (3) กรณีเป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพ (4) ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี (ในกรณีที่ “ผู้ทำบัญชี” รับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 ข้อ 7(3))	“ผู้ทำบัญชี” คือ ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี “ผู้ขึ้นทะเบียน” คือ ผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี
หน้าที่ของผู้ทำบัญชี		
	(1) จัดทำบัญชีเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน สถานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” ที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (ม.20) (2) ลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสบัญชีที่เป็นภาษาไทยไว้ (ม.21(1)) (3) เขียนด้วยหมึก คัดพิมพ์ หรือตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลใน	ในมาตรา 44 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ทำบัญชี ต้องเป็น สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือ จันทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี (เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น)

	ทำนองเดียวกัน (ม.21(2)) (4) เข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับบัญชี ตามที่กำหนด (5) ต้องรับทำบัญชีไม่เกิน 100 รายหากเกินจะต้องมีผู้ช่วยที่มีคุณสมบัติเพิ่มอีก 1 คน ทุก 100 รายที่เพิ่ม (เศษของ 100 ถ้าเกิน 50 ให้นับเป็น 100) ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 ข้อ7(3)	
คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพทำบัญชี		
	(1) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (2) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้ (3) ไม่เคยต้องโทษจำคุกในความคิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีหรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี (4) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ทำบัญชีได้ทุกรูป (5) สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพบัญชีชั้นสูง(การบัญชี) หรืออนุปริญญา(บัญชี) สำหรับบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มี - ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท - รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท - สินทรัพย์รวม ไม่เกิน 30 ล้านบาท (6) สำหรับบุคคลธรรมดา หากเจ้าของกิจการจัดทำบัญชีเองไม่กำหนดคุณสมบัติการศึกษา แต่ถ้าจ้างบุคคลอื่นจัดทำบัญชีให้ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติการศึกษาตามที่กำหนด	(1) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (2) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้ (3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี (4) มีวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งออกตาม กฎหมายว่าด้วยการบัญชี
ผู้ที่ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีต้องดำเนินการทั้ง 2 หน่วยงาน ดังนี้		
	แจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตาม ม.7(6) แห่ง พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543 ต้องแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีที่สำนักกำกับดูแลธุรกิจหรือสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด ตามที่อยู่หรือสถานที่ทำงานของผู้แจ้งเพียงแห่งเดียวตามแบบ ส.บข.5 พร้อมหลักฐาน ภายใน 60 วันนับแต่วันที่เริ่มทำบัญชี	สมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี (สวบข. 1) หรือ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี (สวบข. 2) โดย เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ดังนี้ (3) ในกรณีที่ท่านมีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชีดังต่อไปนี้ - ปริญญาตรี หรือได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาสาขาอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด - ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางด้านการบัญชี ให้เลือกสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี โดยใช้แบบ สวบข. 1 เนื่องจากท่านจะ <u>ได้รับสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 (เป็นผู้ทำบัญชีได้เช่นเดียวกับการยื่นแบบ สวบข. 2)</u> (4) ในกรณีที่ท่านไม่มีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชี แต่ผ่านการอบรมและได้รับใบอนุญาตจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ให้เป็นผู้ทำบัญชีได้ ให้เลือกยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี สวบข. 2 ทั้งนี้ ท่านจะ <u>ไม่ได้รับสิทธิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 (หมายเหตุ : ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าไม่มีการอบรมและออกใบอนุญาตเป็นผู้ทำบัญชีให้กับผู้ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชีแล้ว)</u>
ขั้นตอนการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชี		
	ดาวน์โหลดแบบฟอร์มแบบ ส.บข. 5 ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่ www.dbd.go.th พร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้ (1) สำเนาหลักฐานการศึกษา (ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา/ปริญญา) ในกรณีที่ปริญญาไม่ได้รับระบุชัดเจนว่าเป็นสาขาบัญชีให้แนบใบรับรองผล	ดาวน์โหลดแบบฟอร์มใบสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี (สวบข. 1) หรือ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี (สวบข. 2) เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ที่ www.fap.or.th พร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้

	การศึกษาตลอดหลักสูตร (Transcript) (2) สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้ (3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป (ส่วนภูมิภาค จำนวน 3 รูป)	(หมายเหตุ หากท่านมีคุณสมบัติที่จะสมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีได้ ขอให้ท่านยื่นแบบ สวข. 1 เพื่อสิทธิประโยชน์ตามมาตรา 16 และเป็นผู้ทำบัญชีได้เช่นเดียวกับการยื่นแบบ สวข. 2) (1) สำเนาหลักฐานการศึกษา (ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา / ปริญญา) ในกรณีที่ปริญญาไม่ได้ระบุชัดเจนว่าเป็นสาขาบัญชีให้แนบใบรับรองผลการศึกษาลงตลอดหลักสูตร (Transcript) (2) สำเนาบัตรประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้ (3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 1 (4) หลักฐานการชำระเงิน อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครสมาชิก หรือ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีรายปี ตามปฏิทิน (1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคมของทุกปี) ดังนี้ • ปริญญาตรีขึ้นไป 500.- บาท • ต่ำกว่าปริญญาตรี 300.- บาท
วิธีการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชี		
	• ยื่นแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีพร้อมหลักฐานด้วยตนเอง - กรณีผู้แจ้งมีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานในกรุงเทพฯ และ จังหวัดนนทบุรี ยื่นแบบ ส.บข. 5 จำนวน 2 ชุด ที่ สำนักกำกับดูแลธุรกิจกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 - กรณีผู้แจ้งมีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานในส่วนภูมิภาค ยื่นแบบ ส.บข. 5 จำนวน 3 ชุด ที่สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดที่มีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานตั้งอยู่ • ยื่นแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีพร้อมหลักฐานทางไปรษณีย์ - ส่งแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีพร้อมเอกสาร ไปยังสถานที่ตามที่อยู่ข้างต้น พร้อมแนบซองคิดแถมปี จำนวน 6 บาท จ่าหน้าซองถึงตัวท่านเอง	• ยื่นแบบสวข. 1 หรือ สวข. 2 พร้อมหลักฐานด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ ที่ สภาวิชาชีพบัญชีฯ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 • ยื่นแบบสวข. 1 หรือ สวข. 2 ผ่านระบบออนไลน์ โดยบันทึกข้อมูลของท่านผ่านระบบสภาวิชาชีพบัญชีฯ ที่ www.fap.or.th และพิมพ์แบบฟอร์มพร้อมแนบหลักฐานนำส่งที่ สภาวิชาชีพบัญชีฯ 133 ถนนสุขุมวิท 21(อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 สภาวิชาชีพบัญชีจะอนุมัติคำขอเมื่อได้รับเอกสารต้นฉบับ
ประกาศ / ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี		
	• พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543	• พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หมวด 6 • ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 6 เรื่อง ผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547